

armen, armbågen, med sin handske, sin hatt. Han rörde honom med käppen. — Neutralt äfven: *R. på, vid.* — *Syn.* (för begge bem.) Beröra, Vidröra. — 3) (Neutralt) Komma, vara i beröring med något. *Han är så lång, att hufvudet rör vid taket.* — *Syn.* Beröra, Vidröra, Nåkas, Nå. — 4) Sätta i rörelse, flytta ur stället. *R. armarna, benen.* *Han kunde icke r. fingrarna.* *Han rör hvarken hand eller fot.* *R. något af, ur stället.* *R. en sten ifrån dess plats.* *Hundra menniskor skulle icke kunna r. denna sten.* *R. på sig, se R. sig.* — 5) (Neutralt) *R. i, föra* fingret, handen eller något, som man håller i handen, omkring uti en vätska, o. s. v. *R. i valtmet med fingret, med handen, med en sticka.* *R. i gröten med en slef.* (Fig.) *R. i en sak, närmare granska, undersöka den.* (Ordspr.) *Ju mer man rör i smutsen, ju mer luktar den,* i en smutsig sak uppdagas allt flera omständigheter, som stöta sedekänslan, ju mer man sysselsätter sig med dess undersökning. — *R. i, r. i'n,* inblanda under rörning. *R. ihóp, se Hopröra.* *R. óm, röra* omkring. *R. om* hvarlannat, blanda om hvarlannat, i det man rör deri. *R. om ibland, föra* händerna fram och tillbaka bland föremål, så att de komma i oordning, t. ex.: *R. om ibland kläder.* *R. úpp, se Uppröra.* — 6) (fig.) a) Tillfoga något slags våld, lägga våldsamt hand på, göra för när. *Han vågade icke r. honom.* *Jag har icke rört honom.* *Blifva rörd af slag, få* slaganfall. — b) Taga af något. *Dessa penningar äro aflagda till ett visst behof, därföré får du icke r. dem.* *Allt befanns kvar; ingen hade rört något.* — c) (både aktivt och neutralt) Göra förändring i något. *Konungen ändrade nästan allt i sitt rike, men grundlagarna vågade han ej r.* *Man har icke velat r. vid denna artikel i reglementet.* — d) Väcka rörelse i ens själ, hjerta; väcka känslor af sorg, medlidande, ånger, o. s. v. *Dessa ord rörde honom djupt.* *R. ens hjerta.* *R. någon till tårar, till* medlidande, ånger. *Han rördes ej af dessa bevekliga ord.* — *Syn.* Beveka, Gripa, Skaka. — e) Angå, beträffa. *Det rör er fördel.* *Saken rör en ganska vigtig fråga.* *Det rör hans heder och ära.* *Det rör mig icke alls.* *Hvad rör det mig?* — *Syn.* Se *Angå.* — 7) *R. trumman, spelet, slå* på trumman, låta musiken spela. — *R. sig, v. r.* 1) Röra sin kropp. *Han var så sjuk, att han ej förmådde r. sig.* — 2) Förflytta sig ifrån stället. *Rör er ej ur släcken.* — 3) Taga kroppsrörelse. *Ni rör er för litet.* — 4) Säges om ting, då de förändra sin ställning till andra kroppar. *Molnen r. sig.* *Det är något, som rör sig i busken.* — 5) (fig.) a) Företaga något, handla själfständigt. *Han vågar ej r. sig för fadren.* — b) Inlåta sig i affärer, i näringsföretag, o. s. v. *Han har mycket penningar att r. sig med.* *Ha att r. sig med, hafva* penningar att förfoga om. — c) Verka, handla. *Akta dig, att han ej börjar r. sig i den saken.* — *Rörd, part. pass.* *Djupt r. R. af slag. R. till sina sinnen, se Sinnessvag.*

RÖRA, f. 1. III. 1) Hoprörd blandning, t. ex.: Mjölöröra. — *Syn.* Sörja, Mörja, Slask. — 2) (fig.) Förvirrad, oordnad, oredig blandning. *En r. af ord.* — *Syn.* Mischmasch, Sammelsurium, Blandfoder, Hackmat, Hackelse.

RÖRANDE, a. 1. (egentl. part. akt. af *Röra*) Som går till hjertat, väcker känslor af medlidande, o. s. v. *En r. berättelse.* *Det är något r. i*

hans tal. — Nyttjas ofta absolut, såsom preposition, i samma mening som *Angående*. Se detta ord. *R. denna sak äro meningarne delade.*

RÖRBLOMSTRIG, a. 2. (bot.) Så kallas en blomkorg, när alla dess småblommor äro rörförmiga.

RÖRDRUM, m. 2. Fågel af Vadarne, $\frac{2}{2}$ fot lång, rostfärgad och brungul, hjessa och nacke svarta, näbben spetsig som en syl, benen gulgröna. *Ardea stellaris.*

RÖRELSE, f. 3. 1) En kropps i hvarje ögonblick fortfarande ombyte af läge. *Komma, sätta i r. Vara i r.,* säges om en kropp, när blott dess delar förändra sin ställning emot andra kroppar, t. ex. ett klot, som svänger kring sin axel. *Jfr. Röra sig. Verklig r.,* då den kropp, som synes röra sig, verkligen gör det. *Skenbar r.,* en synvilla, förorsakad af någon verklig rörelse, som vi icke märka. *Egen r.,* då en enda kropp förändrar sitt läge mot andra. *Gemensam r.,* då flera kroppar gemensamt röra sig, men bibehålla sitt inbördes läge. *Enkel r.,* då en eller flera krafter verka i en och samma rätliniga riktning. *Sammansatt r.,* då två eller flera krafter, som icke ligga i samma rätliniga riktning, drifva en kropp till rörelse. *Jemn eller likformig r.,* när en kropp på lika tider genomlöper lika vägstycken, d. v. s. när den alltid bibehåller samma hastighet. *Ojemn, olikformig r.,* då kroppen på lika tider genomlöper olika vägstycken, d. v. s. då hastigheten är föränderlig. *Tilltagande r.,* då de på lika tider genomlupna vägstyckena tillväxa; *aftagande r.,* då de minskas. — 2) Säges i medicinen om hvarje kroppens förrättning, som förändrar någon inre eller yttre kroppsdels läge, skapnad, storlek. *Hjertats, lungornas, in-elfvornas r.* — 3) Säges äfven om en krigshärs, en trupps marscher, manövrer, evolutioner. *Gifva akt på fiendens alla r-r.* *Arméen gjorde en r. åt höger, venster, framåt, bakåt.* — 4) Det omväxlande, rörliga lif af kommande och gående, som företer sig på gator och offentliga platser. *På denna gata är mycken r.* — 5) Tecken till oro, som visa sig ibland en folkhop, genom trängande fram och tillbaka, o. s. v. *Det uppstod en stark r. bland folkhoppen.* — 6) Uppståndelse bland en mängd personer, till följe af någon händelse eller nyhet, som väcker allmän förskräckelse, oro, fruktan eller andra starka sinnesrörelser. *Allt kom i r. vid denna oföväntade nyhet.* — 7) (i dietetiskt hänseende) Hvarje slags handling, hvarigenom kroppen får tillfälle att röra sig, och som kan tjena till att stärka och bibehålla helsa och krafter. *Taga sig r. Hafva daglig r.* — *Syn.* Kroppsrörelse. — 8) Se *Handelsrörelse. Enkan fortsätter r-r en efter sin man.* — Se äfv. Bruksrörelse, Penningrörelse, m. fl. — 9) a) I allmänhet, hvarje förändring i själens, sinnets, hjertats tillstånd, då den gör ett djupare intryck. Se *Själsrörelse, Sinnesrörelse.* — b) Genom yttre föranledning skedd väckelse af goda känslor, såsom medlidande, ånger; innerligt erkännande af det sköna, sanna och rätta. *Man kunde ej utan r. skåda detta uppträde. Detta tal väckte djup r. hos alla.* — 10) Säges äfven om tecken, som förråda ovanligt stark verksamhet i sinnena, då den har något visst politiskt mål. *Upproriska r-r.* — 11) Lifligt sträfvande bland en befolkning, för att genomdrifva samhällsförbättringar. — *Syn.* Agitation.

RÖRELSEKAPITAL, -----äl. n. 3. o. 3. Summan af de penningmedel, hvarmed någon drifver sin rörelse. [— capital.]